

Kürthy Katalin:

Barangoljunk a matematika világában!

Viccek, érdekességek és feladatok kicsiknek és nagyoknak

A Magyar Értelmező Kéziszótár szerint a 'barangol' jelentése: nagyobb területet bejárva kóborol (Akadémiai Kiadó, Budapest 1972, 91). Kürthy Katalin tanárnő valóban ezt teszi a 2015-ben megjelent nagysikerű könyvében. *Barangoljunk!* Így szólítja meg a szerző leendő olvasóit, hiszen a könyv lépésről lépésre vezet kicsiket és nagyokat; segít a matematika világa legkülönbözőbb területeinek felfedezésében. Célja, hogy a matematika játékos oldalát mutassa be, ezáltal önálló, rendszerezett, logikus gondolkodást szeretne a kisdíákokban kifejleszteni.

Ritka az olyan könyv, amely ilyen őszinte jóindulattal nyitja ki a szerző módszertani műhelyének ajtaját, segítve nemcsak a feladatmegoldó kisdíákot, hanem a tőle tanulni vágyó tanítót és tanárt is.

Ilyen fejezeteket talál az olvasó: *Gondolkozz logikusan!; Igaz vagy hamis állítások; Néhány módszer szöveges feladatok megoldására, számlálási módszerek; Matematikai játékok, különféle geometriai feladatok és játékok; Barangolás a térben; Játsszunk gyufaszákkal, dobókockával, dominóval!; Játsszunk betűkkel és szavakkal!; Tesztfeladatok* (25 db. feladatsor). Az egyes fejezetek feladatai fokozatosan nehezednek, és minden feladatnak részletes magyarázattal ellátott megoldását közli a szerző a fejezetek elején vagy a könyv végén.

A könyv attól nagyon sikeres, hogy árad belőle a matematikai és nyelvi humor. Ki gondolná, hogy AJLETT ZSÓFIA egyik leghíresebb költőnk, de egyik kolozsvári iskolánk alapítója BR. HÓSTÁTY IVÁN? De hogy lesz egy hézagos szerkezetből és egy csomóból főzőedény? (bogrács). A nyelvi fejtörők egész palettájával találkozunk az is, aki nem a matematika szeretete miatt nyitja ki ezt a könyvet. Igaza van a szerzőnek, amikor azt állítja, hogy könyvét „9 éves kortól felső korhatár nélkül” (Kürthy, 2015, 3.) böngészheti a már értve olvasó gyerek és a még gondolkodni tudó felnőtt is.

Íme néhány feladat a könyvből:

5.15. A gyerekek tornasorban, egymás mögött állva várják a tanár bácsit. Csongor odaszól Bencéhez, aki előtte a harmadik, és megkérdezi, hogy hányan is vagyunk? Bence szembefordul Csongorral, és a következőket mondja: „*Most 14-en állnak előttem*”, erre Csongor: „*Most már tudom hányan vagyunk, mert előttem 11-en állnak*”. Hányan vannak a tornasorban? (Kürthy, 2015, 27)

6.10. Balázs Nekeresd szigetén él, ahol mindenki vagy igazat mond, vagy hazudik. Odateveredik Vili, akinek Balázs azt mondja: „Ezen a szigeten mindenki hazudik”. Igazat mond Balázs? (uo. 31)

7.1.5. Panni édesanyja hatszor annyi idős, mint a lánya, de 6 év múlva csak háromszor annyi idős lesz, mint Panni. Hány évesek most? (uo. 40)

7.3.1. Három pantalló és két ing 94 lejbe kerül. Négy ugyanolyan pantalló és három ugyanolyan ing ára 129 lej. Mennyibe kerül egy pantalló, illetve egy ing? (uo. 41)

7.6.7. Egy szálloda 12 szobájában 32 férőhely van. A szobák két- vagy háromágyasak. Hány háromágyas szoba van ebben a szállodában? (uo. 46)

8.1.5. Egy dobozban piros és zöld színű golyók vannak. Bárhogyan választunk öt golyót, van közöttük mind a két színből. Igazold, hogy a golyók száma nem több nyolcnál. (uo. 52)

8.4.1. Miért nem lehet egy 8x8-as sakktábla bal alsó sarkából egy huszárt eljuttatni a jobb felső sarokba úgy, hogy mire odaér, addig a sakktábla minden mezőjét pontosan egyszer érintse? (uo. 54)

9.7.14. 12 gyufaszálból rendre rakjál ki 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, illetve 10 négyzetet úgy, hogy a gyufaszálakat ne törd el! (uo. 78)

Ez a néhány példa is szemlélteti, hogy mennyire változatos feladatokat lehet találni a könyv tíz fejezetében, amelyekkel fejlődik a kisiskolás gondolkodása, logikája, és ha megküzdött az eredményért, a sikerélmény sem marad el. A siker a matematika megszeretéséhez vezet, olyan élményt nyújt, amelyet újból és újból keresünk, eltűnik az a homály, amely sokak szerint távol tartja őket ettől a hatékony agytornától.

A szerző sikeresen foglalkozott több éven át különböző korú gyerekekkel, fejlesztve a gondolkodásukat; most felnyílt a *csodaszelence*, kezünkbe adta a sokévi tapasztalat eredményét. Éljük vele!

(Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2015)

Péterffy Enikő